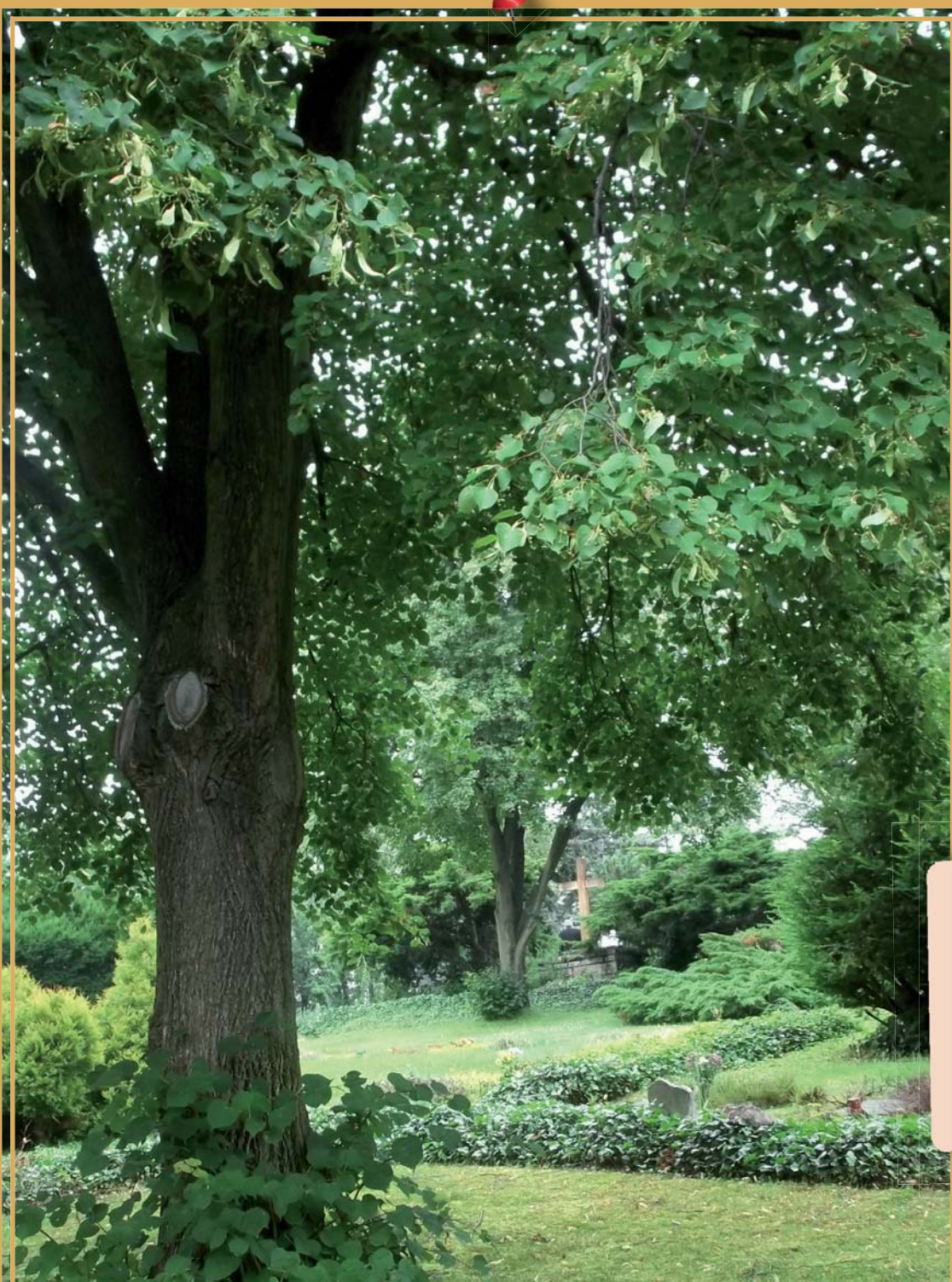

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

Zbraslav
2012

Poslední červencovou středu jsme měli ráno sraz před farou k poněkud nezvyklé cestě: odjížděli jsme na zbraslavský hřbitov, abychom na tamní Bílkově loučce uložili zpopelněné ostatky devatenácti lidí z uren našeho kolumbária. Urny

byly z části přenechány pozůstalými k trvalému uložení, jiné pocházely z opuštěných schránek, která léta nikdo neplatil. Hřbitovní správa na Zbraslavi, kde má náš sbor od roku 1969 zřízeno místo k jejich trvalému ukládání, si vyžádala jmenný soupis lidí, jejichž popel měl spočinout na loučce nesoucí jméno po Františku Bílkovi, jehož plastika Golgoty ještě před několika lety důstojně doplňovala toto místo posledního spočinutí desítek, a možná i stovek lidí. Golgotu však v oprávněné obavě před jejím zcizením dal před lety ředitel Národní galerie odvézt do depozitáře a dnes zdobí Bílkovu loučku na Zbraslavi prostý dřevěný kříž a pod ním kamenná deska s nápisem *Popel z uren kolumbária Husova sboru ve Vršovcích*. Jmenný soupis jsme předkládali pro účely zápisu do hřbitovní matriky. Z devatenácti uren byly tři beze jména. Nepodařilo se nám dohledat z jaké schránky pocházely a tedy ani jak se jmenovali lidé, jejichž tělnost se už dávno proměnila v hrstku popela. Každá z uren byla na místě pietně otevřena a popel postupně vsypáván do nehlubokého výkopu za kamennou deskou, označující hrobové místo. V roli pozůstalých při tomto skutečně „trvalém“ uložení, neboť vsypaný prach se po několika měsících smísí se zemí

tak, že v zemi po něm nezůstane ani stopa, jsem byl já jako vršovický farář, bratr Svoboda za Správu kolumbária a za radu starších sestra předsedkyně Kamila Kopčilová a Olda Nováček. Zemřelé jsme na jejich poslední cestě do země vyprovodili modlitbou a Božím slovem z Písma. Při tom, jak byl popel postupně vsypáván do otevřené země mi šly před očima příběhy mně neznámých lidí: neznámí lidé a neznámé příběhy. Lidé se jménem i beze jména, bez pozůstalých, bez nikoho, kdo by postál nad jejich hrobem, protože by je měl rád. Ti, co je rádi měli, už nejsou, anebo svou lásku ztratili. Nám, kteří jsme stáli okolo, jsem řekl: za každým tím prachem je jedinečný životní příběh - příběh bolesti, radosti, touhy, naplněných i nenaplněných snů. V těch příbězích bylo jistě i všechno to, co je nám tak důvěrně známé v našich životních příbězích: láska, zloba, frustrace, obavy, ústupky, ale i milosrdenství, odpuštění. Urna jednoho muže byla za války poslána vdově po něm z krematoria v Buchenwaldu. Proč se asi dostal do koncentračního tábora? V jiných dvou urnách byla matka a její dospívající šestnáctiletý syn. Mezi smrtí syna, který zemřel na otravu krve a smrtí matky bylo pouhých čtrnáct dnů. Kolik bolesti muselo být jenom za těmito dvěma datумы? Stan našeho pozemského přebývání bude stržen, citoval jsem apoštola Pavla. Byli jsme svědky definitivního stržení devatenácti stanových staveb. Popel z uren postupně naplňoval vykopanou jámu. Nikdo už těch devatenáct lidí nemá rád a nikdo už nechce připomínat jejich jména. S výjimkou jediného: toho, který stále žije a stále miluje - dobrotivého Boha, který ve svém Vykupiteli Ježíši Kristu je živ, a jako poslední se i nad naším prachem postaví, aby nás bezpečně převedl do příbytků věčnosti, věčného domu v nebi.

David Frýdl

STŘEDA 15. SRPNA: MARIE - MATKY PÁNĚ

Pro tradiční církve je dnešek svátkem zesnutí a nanebevzetí Marie. Pro nás je dnem připomínajícím dovršení jejího života. V Mariině životopisu evangelisté přetlumočili životopis své církve. Chvilky radosti se střídají s prožitky bolestnými, a přece vítězství díky Boží režii přichází. Pohled na kříž, na němž umíral v bolestech její milovaný Syn, je zhojena radostí nad zprávou o jeho zmrtnýchvstání. V poselství evangelia se Marie představuje jako věrná modlitebnice přijímající pokorně vůli Hospodinovu. „Hle, jsem služebnice Páně, staň se mi podle slova tvého.“ Její v životních peripetiích trpící a bolestné mateřství je doprovázeno obdivuhodným díkůčiněním. Proto jak by bylo možno nemyslet na matku Spasitelovu ještě s větším obdivem. Vzácný příklad víry, vzor nejkrásnějšího mateřství, požehnaná mezi ženami, to je Marie, matka našeho Spasitele Ježíše Krista. Za její život vzdejme dnes Bohu chválu a dík.

z Kazatelského cyklu 2011/2012

NEDĚLE V SRPNU

X. neděle po svatém Duchu

5. srpna 2012

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála. O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se. (Žalm 34,2–3)

První čtení: Exodus 16,2–4.9–15

Druhé čtení: Efezským 4,1–7.11–16

Evangelium: Jan 6,26–35

XI. neděle po svatém Duchu

12. srpna 2012

Ať chválí Hospodina všechny národy, vladaři a všichni soudci země, jinoši i panny, starci i mladí. Ať chválí Hospodinovo jméno, pouze jeho jméno je vyvýšené, jeho velebnost je nad zemí i nebem. (Žalm 148,7.11–13)

První čtení: 1. Královská 19,4–8

Druhé čtení: Efezským 4,25–5,2

Evangelium: Jan 6,41–51

Marie, matky Páně

středa 15. srpna 2012

Mé srdce jáсотem oslavuje Hospodina. Nikdo není svatý mimo Hospodina, není nikoho krom tebe, nikdo není skálou jako náš Bůh. (1. Samuelova 2,1.2)

První čtení: Píseň písní 8,5–7

Druhé čtení: Skutky 1,12–14

Evangelium: Lukáš 1,46–55

XII. neděle po svatém Duchu

19. srpna 2012

Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů! Má duše zmírá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu! (Žalm 84,2–3)

První čtení: Přísloví 9,1–6

Druhé čtení: Efezským 5,15–20

Evangelium: Jan 6,51–58

XIII. neděle po svatém Duchu

26. srpna 2012

Jak dobré je vzdávat Hospodinu chválu, tvému jménu, Nejvyšší, pět žalmy, hlásat zrána tvoje milosrdenství a v noci tvou věrnost. (Žalm 92,2–3)

První čtení: Jozue 24,1–2a.14–17.18b

Druhé čtení (varianta I): Efezským 6,10–18

Druhé čtení (varianta II): Efezským 5,25–33

Evangelium: Jan 6,56–69

2. královská 4,42–44

Efezským 3,14–21

ev. Jan 6,1–15

NASYCENÍ

Pojďme se nyní vrátit do času svého dětství, kdy jsme každý z nás vyráželi na výlety. Ty mohly samozřejmě mít tu nejrůznější podobu. Mohly to být rodinné výlety po hradech a zámcích, mohly to být školní expedice se spolužáky v čele s paní učitelkou či výlety s partou kamarádů, při kterých člověk zažil nejedno dobrodružství. Ale ať se jednalo o výlety jednodenní nebo ty, které zahrnovaly několik dní; výlety pěšky, na kole či vlakem; ty, při kterých šel člověk jen tak nalahko s batůžkem či ty, při nichž se vláčel s krosnou, spacákem a ešusem, vždy měly jedno společné. A tím byla svačina od maminky. Bez svačiny se prostě na výlety nejezdí.

Vždycky, když, hned po snídani, vyrazíme k naší oblíbené vodní nádrži Lhota, děti, jakmile tam dojdeme, už mají hlad a vybaluje se svačina. Zrovna minulý týden nás tam jedna paní pozorovala a vzpomínala, jak kdykoli vyrazila s dětmi na výlet, ty po prvních pár kilometrech dostaly tak strašný hlad, že se musela svačina sníst a zbytek výletu už pak probíhal o hladu.

A tak je docela pochopitelné, že z celého toho zástupu lidí, kteří jdou za Ježíšem, má u sebe jídlo jen ten chlapec. Představuji si, jak, než vyrazil, mu maminka na cestu zabalila pět ječných chlebů a dvě ryby, co kdyby náhodou dostal hlad. Vždyť, kde by jinak ten chlapec to jídlo vzal? Je nepravděpodobné, že by mu ho někdo po cestě dal. A ještě nepravděpodobnější je, že

by ho někde koupil. Myslím si, že to jídlo měl z domova. Ale že by si sám chlapec balil chleba a ryby, když vyráží ven, to si myslím, že není nepravděpodobné, to je vyloučené. Podle toho, jak znám naše hochy, tak jídlo by bylo to poslední, na co by při odchodu mysleli. A tak si myslím, že za tím jídlem opravdu stála maminka. Asi ani netušila, jak se tentokrát její svačina bude hodit. Jen vlastně udělala to, co mnohokrát předtím a mnohokrát potom. Něco docela přirozeného, co dělá každá maminka dnes a denně.

A to je na tom příběhu vlastně úžasné. Že člověk něco dělá pořád dokola, roky a roky a najednou Bůh, ten úplně obyčejný úkon, konaný z lásky, použije ke své slávě. Dá mu svůj rozměr a rozmnoží ho, že poslouží daleko více lidem, než člověk mohl jakkoli očekávat.

To se mnohdy děje i v našem životě, že nevíme, jak s druhými mluvit o víře, a tak se snažíme jim „jen“ pomáhat. A někdy nám to může připadat málo. Nebo mně to tak připadá, že druhému s něčím sice pomohu, ale už nemám odvahu, sílu mu říci o Kristu. Ale ten dnešní příběh mi ukázal, že i to si může Bůh použít. I ty naše obyčejné úkony. Použít je tak, že v nich druzí nakonec rozpoznají Krista. A i kdyby to měl být jen jeden člověk, který za našimi každodenními skutky lásky, zahlédne Ježíšovu tvář, tak to má smysl. A Bůh tak může učinit, jakkoli to nám připadá nemožné. O tom jsme

dneska četli i v našem druhém biblickém textu. „Bohu, který působením své moci, mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, jemu samému buď sláva.“

Muselo to být něco fantastického, být účasten rozmnožení chleba a ryb a přihlížející dav musel být pochopitelně uvytržení. A stejně pochopitelně se lid chtěl poté Ježíše zmocnit a provolat ho králem. Lidé si žádají zázraky a Mesiáš má zázraky konat. Kdo jiný? Vždyť i dnes spousta lidí má pocit, že kdyby byli přítomni zázraku, v Ježíše lehce uvěří. A přesto to není tak jednoznačné. Jen mužů tam bylo asi pět tisíc, kam se později v Ježíšově životě vytratil? Pod Golgotským křížem už nestál jediný z nich. Protože Ježíš přestal zázraky konat?

A není tomu tak, že my jako lidé máme jasnou představu i o zázracích? Jakkoli to zní nelogicky. Pro nás je zázrakem to, co se vymyká přírodním zákonům. Ale to vymknutí se přírodním zákonům musí být zároveň něco pro člověka veskrze pozitivního, změna k lepšímu. Pokud by se jednalo o to, že planeta vykolejí ze své oběžné dráhy nebo nám najednou záhadně zmizí peníze z našeho bankovního konta, pak se o zázrak nejedná, přestože se událo něco, co se běžně neděje.

Kdo zázraky koná, má právo nazývat se Mesiášem. Kdo nekoná nic, co by se přírodním zákonům vymykalo, Mesiášem být nemůže. A tak lidé vlastně tvrdí, že teprve až porušení přírodních zákonů, je Božím důkazem. Ale je-li porušení přírodních zákonů Božím důkazem, nemělo by o to víc být Božím důkazem

jejich „dodržování“, kdy všechno běží, jak má, kdy se neděje nic neobvyklého?

Kdykoli jdu večer s dětmi spát a za celý den se nestalo nic, co by se vymykalo běžnému chodu naší domácnosti, prožívám to jako velikou Boží milost, jako zázrak. Když si uvědomím, co všechno se mohlo stát, od přírodních katastrof až po nejrůznější úrazy a zranění, a z Boží milosti se tomu tak nestalo, není téměř nic, co by mě mohlo víc ujistit o Boží existenci.

Být přítomen jakéhokoli zázraku nám nedá porozumět tomu, co je skutečná šířka i délka, výška i hloubka. Tomu nám dá porozumět jen láska Kristova, která přesahuje každé poznání a jakékoli zázraky. Jen dáme-li se jí prostoupit, uvidíme najednou to, co bylo doposud skryto před naším zrakem.

*Kázání Adely Frýdlové v neděli 29.7. 2012
v Husově sboru ve Vršovcích*

PROGRAM NA SRPEN

5.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
12.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Majer
12.8.-19.8.	sborová dovolená, Liptovský Trnovec, SK			
19.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Majer
26.8.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl, kázání A. Frýdlová

KAREL FARSKÝ - KNĚZ MODERNISTA - III. ČÁST

Je to Farský, který naznačuje potřebu ještě jiné cesty, než kterou se ubírá oficiální vedení Jednoty. A nebyla tou cestou ani cesta činu - VIA FACTI, po které šlo Ohnisko, ve snaze vymoci si své požadavky na Římu nátlakem. Když rozpoznal, že tato nová cesta povede nezávisle na Římu, důkladně zvažoval všechna její možná rizika a konečně se po ní vydal. Odpovědnost i odvaha, prosta strachu vykročit nově, je u kořenů Farského výjimečnosti. Její ocenění nacházíme i u jednoho z nejvýznamnějších českých novozákoníků, svým původem v protestantismu, u prof. Františka Žilky. Ten ve své vzpomínce na Karla Farského praví: „Farský pojal odboj proti Římu jako pozitivní úkol nového řešení. Podnikl boj proti starému církevnímu systému a učinil pokus postavit kladně něco nového, nový útvar církevní proti starému, s novým náboženským obsahem...“

Většinu ze svých myšlenek Farský stačil jenom načrtnout. V návalu starostí a povinností o počínající dílo církve československé mu nebylo dopřáno zpracovat je důkladně. V mnohém se mýlil i byl poplatný své době. Je však nutné jeho názory vidět v širokých souvislostech tehdejší situace.

Karel Farský vytyčil cestu i určil cíl, sám však po ní se svou církví ušel jen několik málo kroků, nežli ho smrt vytrhla od započatého díla. Prof. F. M. Bartoš - historik a znalec dějin reformačních zápasů, k tomu říká: „Skonal daleko před dokončením veliké té práce. Zůstavil nicméně dílo, kterým se navždy zapsal do dějin národa.“

Své svědectví o Kristu vydal Karel Farský v první řadě svým životem, ale i v mnoha jeho slovech můžeme nalézat záblesky světla Boží pravdy, ke které z celého svého srdce i duše směřoval:

„Kdo by si myslel, že dýše a žije jen pro sebe, aby sám svůj život zvelebil na úkor druhých a vykořisťování druhých, ten ztratí život svůj, přijde o něj; dožije a odejde a nebude znát, že tu byl.“

Protože žítí znamená být užitečný a prospěšný. A člověk žije jen tolik, na kolik je užitečný.

Náplní života jest položit jej pro Krista, to jest pro ty ideály, kterým on učí, pro lásku k lidem.

Tak nalezl život svůj on sám, a byť i mrtev - žije...“

David Frýdl

z knihy Reformní náboženské hnutí v počátcích ČSR

POSLEDNÍ MOŽNOST ZŘÍCI SE ZABAVENÉHO MAJETKU

Sociální demokracie a komunisté udělají všechno pro to, aby církevní restituce neprošly. Pokud se na tuto otázku dívám jako občan, pak je mi stydno, že žádná z našich vlád, ať už pravicových nebo levicových, tento problém nedokázala za posledních jednadvacet let vyřešit. A považuji za trapné, jak populisticky se levice pokouší využít proticírkevních nálad a případně je ještě trochu rozfoukat.

Ale ještě více je mi líto, že se církve ani v této situaci nerozhodly se svého majetku vzdát. Možná k tomu mají v těchto týdnech poslední možnost.

Mnozí tradiční křesťané si možná pomyslí, že jsem blázen nebo podvraták, ne-li obojí. Ale jsem si jist, že vím, co říkám. Dovedete si představit Ježíše, jak se bere za restituce? Pokud ano, pak asi nevěříte v biblického Ježíše. Ježíš byl Syn Boží a jeho Otci patří, biblicky řečeno, „stříbro, zlato i dobytek na tisíce horách“. Když Ježíš potřeboval zaplatit daně, poslal Petra, ať chytí rybu a vytáhne jí peníz daně z tlamy. Ježíš se o svou církev určitě postará – církve se nemusí doprošovat ani státu, ani kohokoli jiného. V současné chvíli má sotva lepší možnost dokázat, že tomu opravdu věří, než vzdát se komunisty zabaveného církevního majetku.

Financování církví je velice snadné. Pokud mi na církvi opravdu záleží, dám jí desetinu svých příjmů (já to tak praktikuji už více než třicet let, takže vím, o čem mluvím). Bůh zaslubuje, že tomu, kdo platí desátky, požehná (ano, i to zakouším na vlastní kůži a mohu dosvědčit, že Bůh své slovo plní). Chce-li mít křesťanský sbor (či, chcete-li, farnost) placeného duchovního (pastora, kazatele, faráře – pro naše účely je jedno, jak mu říkáte), stačí, aby ve farnosti bylo dvacet výdělečně činných lidí. Deset z nich platí pastora, dalších zhruba pět je třeba na daně a pojištění a dalších pět na režii sboru (farnosti). Takto to může fungovat po celém světě (ostatně, pro polovinu křesťanů na celém světě to tak zřejmě funguje). Pastor (duchovní) žije na téže úrovni jako ti, kteří se na něj ze svých desátků skládají, tzn. řecký pastor na životní úrovni průměrného Řeka, čínský pastor na životní úrovni průměrného Číňana, argentinský pastor na životní úrovni průměrného Argentince atd.

Tento systém lze zavést kdykoli a kdekoli. V podstatě není závislý na tom, jak se daný stát ke křesťanům staví. Pouze s tím rozdílem, že v zemích, kde není náboženská svoboda, se to musí dělat tajně – jako ostatně naprostá většina toho, co s křesťanstvím souvisí.

A pokud stát církvi nemovitý majetek sebere, pak při placení desátků je příští měsíc na pastora výplatu stejně jako před „znárodněním“.

Paní poslankyně Chalánková z TOP 09 řekla, že „temné síly, které chtějí a napadají církve a věřící, se zaměřily na katolickou církev. Vědí, že vychovává lidi a je to poslední území, kde rostou lidé svobodní, kteří jsou schopni se totalitě vzepřít.“ (Lidové noviny, 7. června t. r.). Propána, jak se budou vzpírat totalitě, když nejsou schopni zaplatit své duchovní? Totalitě se vzpírají křesťané v Číně. Proto jich také neustále tolik přibývá.

Z hlediska právního má církev na ukradený majetek jistě nárok. Ale pokud ho nyní dostane, z hlediska křesťanského svědectví to bude spíše katastrofa. Nevěřících je, bohužel, značná většina. A ti budou církvi možná ještě po generaci předhazovat, jak jí šlo o majetek. Kladný výsledek restitucí bude Pyrrhovým vítězstvím.

Církve má možná poslední šanci říci: Tak si to nechte. A začít jednat s určitou hrdostí. Jistě,

bez osobních obětí to možné nebude – ale lze vůbec něčeho podstatného dosáhnout bez osobních obětí? A dovedete si představit, jaký vliv by to mělo na veřejné mínění? Dlouhodobě jsou beztak nadějí církví pracující a obětaví lidé, nikoli nemovitý majetek. Když bude mít církve dost obětavých lidí, brzy si pořídí veškerý majetek, který bude potřebovat. Jinak by se také mohlo stát, že církve budou mít POUZE svůj majetek. Zůstanou jí budovy, lesy a pole...ale už nebude mít lidi. Poslední sčítání nevěstí v tomto ohledu nic dobrého.

*Dan Drápal,
novinář, první senior církve Křesťanská společnost*

SOUMLAK LIDOVÉ CÍRKVE

Koncept tzv. Volkskirche, neboli lidové církve (people's church) hraje důležitou roli především v německém protestantismu. Se vši pravděpodobností tento termín jako první používal Friedrich Schleiermacher někdy od roku 1882. Kořeny Volkskirche jsou ale mnohem starší a jsou spojeny s protestantskou státní církví, která se zrodila z luterské reformace. Až do roku 1918 existovala podoba církve, ve které protestantský monarcha fungoval v roli biskupa tím, že např. jmenoval do různých církevních úřadů. To se změnilo od konce 1. světové války a církve se stala samostatně se spravující, ale nikoli od státu separovanou. Německá ústava zaručuje občanům plnou náboženskou svobodu, ale na druhou stranu dává někdejší státní církvi status pro veřejné působení a konfesijní výchovu ve všech státních školách. Tuto výsadu v sousedním Německu požívá dřívější protestantská státní církve, římskokatolická církve, židovská obec a pravoslavná církve. Koncept lidové církve v sobě také zahrnuje princip teritoriálního vymezení. To je přítomno v tzv. Landeskirchen, které zahrnují určitou geografickou oblast.

V posledních letech na různých církevních konferencích a synodech dominovala eklesio-
logická témata, která se zabývala morfologií a posláním církve. Jakou podobu, formu, jaké uspořádání má mít církve, aby mohla naplňovat své poslání v dnešní Evropě. Tato témata se neobjevují jen ze zájmu, ale jsou dána neuvěřitelně strmým poklesem členů především lidových církví. Pokud vezmeme v úvahu počty těch, kteří se hlásí k církvim lidového typu v ČR, tak dojdeme k alarmujícím výsledkům. Při spojení hodnot na grafu lidových církví z roku 1991, 2001 a 2011 zjistíme obrovský propad. Věc se stane ještě více závažnou, pokud prodloužíme graf do dalšího cenzu v roce 2021. Pokud se ve vývoji lidových církví něco nezmění, pak je úbytek hrozivý. V případě římskokatolické církve, Církve česko-bratrské a Čsl. husitské je možné hovořit o soumlaku lidové církve.

Lidová církve dává důraz na členství, které začíná u křtu nemluvňat, které jsou ve své nevědomosti z různých důvodů přineseny ke křtu. Později jsou děti ke křesťanskému životu víry připravovány výukou náboženství, biřmováním či konfirmací. A a potom? V Německu 80% dětí se ještě objevuje na výuce náboženství, ale po konfirmaci se velká většina z nich neukáže v církvi, snad kromě svatby a potom ještě bývá jejich tělo přivezeno k pohřbu. Vážnou otázkou zůstává, zda dnešní podoba modelu lidové církve své vlastní členy neposiluje v sebespokojenosti a spočívání na podušce laciné milosti. Člověk, který své křesťanství

nežije, vyznání své církve nezná, může být stále formálně členem církve. Někdy je za toto formální členství ochoten platit jistý finanční příspěvek. Ano, jsou zde jistě i klady určitého zázemí a pastoračního prostoru této formy církve. Na druhou stranu takové členství na základě zápisu do matriky slouží jako očkování proti osobnímu odevzdání života Kristu a statutu Kristova učedníka v současném světě. Církev laciné milosti se tak stává kontraproduktivní tím, že je lidovou církví pro ty, kteří do církve nikdy nejdou. V Německu se již ukazují škody z neexistence jisté soutěživosti církví v dobrých projektech. Karty na mnoha místech byly rozdány a stereotypně se v rozhlase a televizi střídá bohoslužba evangelická a katolická. Největší problém lidové církve v Německu je ale v tom, že podle průzkumů většina členů těchto církví neví, jaké je učení a zvěstování jejich vlastní církve. Je to u nás lepší?

Sami duchovní i v naší zemi říkají, že model lidových církví definitivně mizí v propadlišti dějin. Kdo bude v příštích letech zvěstovat evangelium, kdo bude vyučovat, prakticky sloužit v oblasti sociální služby a finančně podporovat práci církví? Je model lidové (dříve dokonce státní) dnes církve životaschopný? Tomáš Halík u nás právem upozorňuje, že evropské pojetí státních církví vedlo k určitému pohodlnému finančnímu zabezpečení a zaměření se na svůj vlastní život. Při srovnání např. s církvemi v USA se ukazuje, že jisté konkurenční prostředí aktivizuje církve a působí směrem k jejich živosti. V USA byly církve vždy odloučeny od státu a musely se o sebe starat a intenzivně se zabývat svým působením ve společnosti.

Ze sousedního Německa přicházejí z evangelické církve zajímavé informace o snaze modifikovat zděděný model lidové církve. Ekleziologii církve nelze náhle překopat a zcela změnit. Každá církev má své vlastní DNA. Je možné ale podobu církve modifikovat. Německá evangelická církev navázala partnerství a spolupráci s americkou Sjednocenou církví Kristovou. Obě církve se snaží eklesiální podobu svých útvarů zkoumat a zabývat se svými zkušenostmi.

Německý farář Oppenheim vzpomíná, že při studiu teologie v Bonnu a v Tübingen v 60. letech a potom při své práci studentského kaplana v 70. a 80. letech se zásadně neužívalo slovo misie. Misie byla považovaná za věc minulosti. Důraz byl tehdy kladen na respekt k lidem jiných věr a na lásku k bližnímu, která se projevuje tím, že nikdo nesmí napomáhat k tomu, aby druhý vedle něj prožil svou konverzi, své duchovní obrácení. Dnes se situace začíná měnit. Při spolupráci s Kristovou církví se i v německých církvích objevují nová témata ke zkoumání a výměně zkušeností. Hovoří se o misii církve, o růstu církve, o zakládání a rozvoji nových sborů a farností.

Patrně i u nás budou vedle sebe působit modely církve se sklonem k lidovosti a církve svobodné či vyznavačské. Musí ale mezi nimi dojít k daleko větší spolupráci při zkoumání nejrůznějších témat a výměně praktických zkušeností. Aktuálními tématy zůstávají oblasti praktické (aplikované) teologie, jako jsou teologie misie, homiletika, katechetika, pastorální teologie, praktická eklesiologie, liturgika a další. Situace v Evropě je pro Kristovo evangelium ve skutečnosti stále otevřená. Bylo by smutné, aby hlavní překážkou byla instituční podoba křesťanských církví a duchovní i etická zmatenost těch, kteří se k nim hlásí. Dnešní

společnost potřebuje jasnější svědectví křesťanských církví o životě s Bohem. Dokonce se zdá, jakoby se po době tvrdé sekularizace Bůh opět vrátil. Žádná církev nemá univerzální eklesiologický recept. Nakonec jedna podoba církve zjevně nevyplývá ze svědectví Nového zákona. Jsou tam ale principy, které nelze přehlédnout, aby církev zůstala světlem a solí.

*Pavel Černý
český teolog, kazatel Církve bratrské*

OTÁZKA REPARATIVNÍ TERAPIE HOMOSEXUÁLŮ - I. ČÁST

Když jsem se před lety dostal do diskuse s prof. Weissem, nechápal jsem zprvu, proč je tolik povyku kvůli vcelku triviální myšlence, totiž že by část homosexuální populace mohla vznikat ne geneticky, ale traumatem během nějakého kritického období v dětství - zneužitím, znásilněním či těžkou citovou deprivací. Posléze mi došlo, že tato averze je jen obrannou reakcí na laickou úvahu - když něco vzniklo během života, tak to přeci půjde opravit pomocí psychoterapie, tzv. reparativní terapie. Taková souvislost samozřejmě neexistuje.

Pokud někomu přejede nohy parní válec, tak toto trauma též není genetického původu, přesto to není reparable. Na druhou stranu máme mnoho genetických poruch, které můžeme léčit, ač jsou vrozené. Otázka původu homosexuality proto souvisí jen velmi volně s otázkou její případné léčby.

Ve zmíněné diskusi jsem obhajoval názor, za kterým si do dneška stojím: Zneužití v kritickém v nějakém období v dětství či těžká citová deprivace může v některých případech rezultovat v homosexuální orientaci. Možná to někdo označí za nepravou či jinak atypickou homosexualitu. Budiž. S tím nemám problém. Pro mě je směrodatné, do koho se tito lidé zamilovávají a s kým žijí.

Například znám dívku, která do svých šesti let byla opakovaně v znásilněna v dětském domově sedmnáctiletým klukem. Ta se dnes zamilovává do dívek, chce být klukem, protože ti to mají jednodušší atd. Těžko dokáži sám sebe přesvědčit, že by tento konfliktní vztah k mužům i homosexuální orientaci měla i bez tohoto traumatu. Navíc to není jediný případ, co jsem viděl. Ve zmíněné debatě jsem uvedl jeden výzkum, který dokládá mnohonásobně vyšší procento zneužití u homosexuálů než u heterosexuálů. To též není náhoda. Každopádně toto je moje trvalé přesvědčení. Na druhé straně jsem stejně přesvědčen, že pokud „parní válec“ drtil zmíněné dívce psychiku pár let, tak asi nebude možné nějakou reparativní terapií dát její mysl do předpokládaného původního stavu. K reparativní terapii jsem tedy hodně skeptický právě proto, že si klade nerealistické cíle. Ano zázraky se dějí, ale od toho jsou to zázraky, že se dějí v méně než v jednom procentu případů. S tím nemůžeme v psychologické praxi operovat.

Když si Tomáš Bílek ve svém článku klade otázku, že se ex-gay hnutí rozpadá a nevíme proč. Já bych řekl, že víme proč. V církevní terminologii by se to dalo nazvat opovážlivé spoléhání na Boží pomoc či milost. Civilně řečeno - ex-gay hnutí si kladlo nerealistické cíle. Při

jakékoli terapii, nejen při terapii homosexuálů, je třeba si klást otázku, co je v našich silách a co ne. Myslím, že by se letniční hnutí zmiňované Tomášem Bílkem dostalo ke stejným výsledkům, i kdyby takto zkoušelo pomocí Boží milosti vyléčit třeba nemocné dětskou obrnou. Nechápu, proč by Bůh měl více pomocí zázraků léčit homosexualitu než dětskou obrnu či maniodepresivitu? Proč tedy nemáme analogicky jako ex-gay též hnutí ex-obrna či ex-deprese? Řečeno prostě - *páč z toho sexu tak trochu blbneme.*

Na okraj ve své knize Psycholog a jeho svědectví o Kristu jsem rozebíral, jak se Ježíš sám přesvědčil, že cesta zázraků je k ničemu, že zázraky lidem nepomáhají přiblížit se k Bohu. Proto na zázraky rezignoval. Účinnější se ukázala cesta kříže. Já vím, zní to strašně. Můžeme se jen ptát, proč to tak je - pro naši blbost, nebo hříšnost, nebo pro obojí? Každopádně cesta zázraků není cesta vzkříšeného Krista. Proto taky asi nefunguje víra v zázraky Ex-gay komunity. Nedávno se na mě obrátila žena, která zjistila, že její muž, se kterým má několik dětí, je homosexuál. Hovořil jsem nejprve s ní, pak s oběma a snažil jsem se ten pár udržet pohromadě právě kvůli těm dětem. Děti mají tátu rády. On se rozvádět nechce. Ba dokonce - a to mě překvapilo - tvrdí, že do ženy byl kdysi zamilován, i když jinak vykazuje klasické známky homosexuála, který to má od nejranějšího dětství, tedy řekl bych geneticky. Ona ho má skutečně ráda.

Za realistické jsem v tomto případě považoval tyto cíle:

- a) zachovat fungující rodinu alespoň do zletilosti dětí
- b) zachovat funkční vztah
- c) pokud to půjde zachovat sexuální život

Vezměme to od konce. Sexuální život byl nic moc, ale byl, dokud žena neodhalila, že ví

o jeho sexuální orientaci. Zde jsem ženě od začátku doporučoval, aby neodhalovala muži, že ví o jeho homosexuální nevěře. Nevydržela to a stejně jako u heterosexuálů, i zde provalení nevěry (a homosexuální orientace) vedlo k tomu, že muž s ní přestal spát úplně a tato praxe se neobnovila. Ne „zatloukat zatloukat zatloukat“, ale „nezjišťovat a neodhalovat“ se v praxi vyplácí.

Z etologie víme, že u dlouho frustrovaného jedince dochází se snížení prahu spouštěcích podnětů. Václav Pouska (1998) cituje Wallace Craiga, který „pozoroval, jak sameček hrdličky, izolovaný od ostatních hrdliček, provádí po určité době namlouvací pohyby i před samicí holuba domácího, které si dříve nevyšímal, po ještě delší době si namlouvá pěst, která se před ním drží, ještě později zaměřuje své namlouvací úkony do rohu prázdné klece. Skoro všechna mezidruhová křížení prováděná chovateli zvířat se zakládají na tom, že delší izolace od příslušníků vlastního druhu, tj. odstranění adekvátních podnětových situací, zvyšuje pářící pohotovost zvířat.“ Díky stejnému mechanismu se dokáže vdát většina zprvu neprovdatelnyh dívek - sníží své nároky. Podobně nadržení psi skákají na polštář či naše stehno, ač by jinak dali přednost feně. Normální heterosexuální chlapi ve vězení souloží se sebou navzájem. Známe je i přísloví „hlad je nejlepší kuchař“. To vše zahrnuje etologický termín: „snížení prahu spouštěcích podnětů“.

*Jeronym Klimeš, klinický psycholog
pokračování příště*

INFORMACE O PROGRAMU ADOPCE NA DÁLKU - III. ČÁST

Středisko působí v diecézi Gulbarga, která vznikla roku 2005 sloučením tří bývalých diecézí. Oblast je a vždy byla chudá a zemědělská. Obyvatelstvo je z větší části hinduistické (přes 70 %), asi 20 % tvoří muslimové a jen asi 10 % křesťané. Ve státě Karnátaka (celkem přes 50 mil. obyv., hl. m. Bangalore) lidé mluví většinou jazykem Kannada, dále kmenovými jazyky Konkani, Tulu a Malayalem, úředními jazyky jsou jako v celé Indii angličtina a hindština. Bidarský region leží v nejsevernější části státu Karnátaka a je jednou z nejzaostalejších oblastí Indie. Hlavní obživou místních obyvatel, z nichž 80 % žije na vesnicích, je zemědělství. Početné chudé vrstvy však nevlastní puđu a jsou proto odkázány na sezónní námezdní práci u bohatých majitelů, problémem jsou dlouhotrvající sucha. Nízké a nestálé příjmy často nestačí ani k uspokojení základních životních potřeb. Rodiny často řeší svou špatnou ekonomickou situaci prodejem práce svých dětí. Negramotnost v Bidaru přesahuje hranici 40 % a je vyšší než celostátní průměr. Město Bidar i přes téměř půlmilionovou populaci připomíná svou atmosférou spíše malé městečko. Nasetkáte se zde s extrémní přelidněností tolik typickou pro indická města a velkoměsta.

z materiálu Arcidiecézní katolické charity v Praze

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovicích. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farní úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.